

10

KOSTOL ZASVÄTENÝ SV. PETROVI APOŠTOLOVI

Fot. Dawid Zajac

Bol postavený ako poďakovanie za to, že Karol Wojtyła bol vybraný na Petrov stolec, ako aj za zázračnú záchranu počas atentátu 13.05.1981. Konsekrovaný Jánom Pavlom II. počas druhej púte do Wadowic dňa 14. augusta 1991.

Hlavný oltár v tvare vodorovného pôdorysu Baziliky sv. Petra vo Vatikáne s obrazom, ktorý je kópiou Peruginovej fresky zo XVI. st. „Kristus dáva kľúče Petrovi“. V bočných oltároch sa nachádza: socha Matky Božej Fatimskej a obraz „Ježiš dôverujem Ti“.

Za kostolom sa nachádza symbolická Golgota so zastaveniami Krížovej cesty, tabulkami, na ktorých je vyrytých osem blahoslavenstiev a Desť Božích prikázanií.

www.swpiotr.wadowice.pl

11

KASÁRNE 12. PEŠIEHO PLUKU

Fot. Jacek Kubera

Budova z I. pol. XIX. storočia, typická pamiatka vojenského stavebníctva pochádzajúceho z obdobia rakúskeho rozdelenia Poľska. Kasárne boli postavené na štvorcovom pôdoryse s vnútorným nádvorím. Pôvodne boli sídlom 56. Pešieho pluku rakúskeho vojska, ktorý bol po I. svetovej vojne premenovaný na 12. Peší pluk „Wadowickej zeme“. Tu slúžil otec pápeža. Ján Pavol II. spomínal o. i. orchester 12. Pešieho pluku hrajúci počas patriotických slávností na wadowickom námestí.

Pred kasárňami sa nachádza pomník vojakom, ktorí zahynuli počas vojny so sovietskou inváziou v rokoch 1918–1921. Pred pomníkom sa každoročne uskutočňujú patriotické slávnosti s účasťou vedenia mesta, bojovníkov a skautov.

12

KONGREGÁCIA SESTIER NAZARETEK

Fot. Jacek Kubera

Tam som chodil ešte do škôlky.

Ján Pavol II.

Sestry Nazaretky prišli do Wadowic v roku 1886. Súčasná budova vznikla v roku 1905. V dejinách Domu Sestry viedli napr. krajičskú školu pre dievčatá, ako aj materskú školu pre deti, do ktorej po smrti matky Emilie chodil aj malý Karol. Sestry z Nazaretu v súčasnosti vedú Dom sociálnej starostlivosti, starajú sa o wadowické kostoly a v súlade s tradíciou sa starajú o deti v materskej škole. Od roku 1984 zveril kardinál Franciszek Macharski Sestrám aj starostlivosť nad Pápežským múzeom. Po pretransformovaní múzea Rodný dom Svätého otca Jána Pavla II. na štátny podnik sa zúčastňujú prác v múzeu.

13

STARÁ BUDOVA GYMNASTICKÉHO ZDRUŽENIA SOKOL

Fot. Archiwum Muzeum Miejskiego w Wadowicach

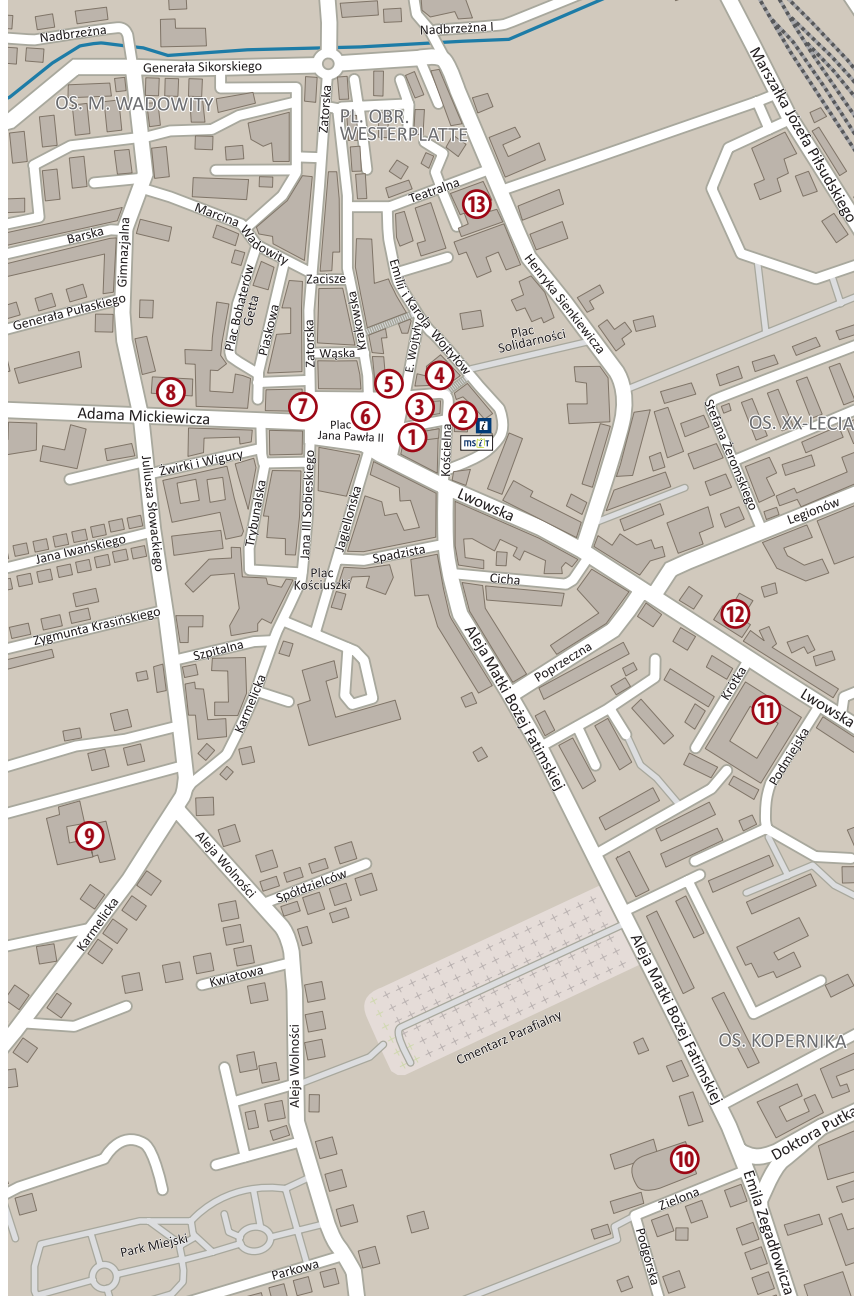
Ó, povedz moja drahá sestra Isména - vieš ešte o nejakom treste, ktorý nevyskúšal na nás Zeus, aby sme už za života odpykali Oidipovu vinu?

fragment „Antigona“ Sophocles

Hniezdo „Sokola“ vzniklo vo Wadowiciach v roku 1887. Pôvodná budova Gymnastického združenia „Sokol“ bola postavená v roku 1889. Pri stavbe súčasnej budovy bola využitá konštrukcia starej budovy združenia. Teraz sa tu nachádza sídlo Wadowického centra kultúry. Karol Wojtyła sa tu zúčastňoval na divadelných predstaveniach ako herec a spoluprežiser. Počas stretnutia s vernými v roku 1999 citoval fragmenty Antigony hranej na tunajšej scéne.

Budova je v súčasnosti sídlom Wadowického kultúrneho centra, kina a divadelnej scény, na ktorej sa uskutočňujú početné predstavenia.

www.wck.wadowice.pl

CHODNÍK KAROLA WOJTYŁY VO WADOWICIACH

- ① Múzeum Rodný dom sv. otca Jána Pavla II
- ② Mestské múzeum
- ③ Menšia bazilika zasvätená Vstupu presvätej Bohorodičky do chrámu
- ④ Katolícky dom
- ⑤ Magistrát – stará Všeobecná škola
- ⑥ Námestie – Námestie Jána Pavla II.
- ⑦ Stará cukráreň K. Hagenhubera
- ⑧ Všeobecnovzdelávacie gymnázium – dávne gymnázium
- ⑨ Kláštor bosých Karmelitánov – Svätýňa sv. Jozefa
- ⑩ Kostol zasvätený sv. Petrovi Apoštolovi
- ⑪ Kasárne 12. Pešieho pluku
- ⑫ Kongregácia sestier Nazaretiek
- ⑬ Stará budova Gymnastického združenia Sokol

Informacja Turystyczna
ul. Kościelna 4
34-100 Wadowice
www.it.wadowice.pl

Wydawca:
Gmina Wadowice
Pl. Jana Pawła II 23
34-100 Wadowice
www.wadowice.pl

CHODNIK
KAROLA
WOJTYŁY

JP2

Fot. Dawid Zajac

WADOWICE

Tu, v tomto meste vo Wadowiciach, sa všetko začalo. Začal sa život, škola sa začala a štúdium sa začalo a divadlo sa začalo a knazstvo sa začalo

Ján Pavol II.

WADOWICE – rodné mesto Jána Pavla II. nachádzajúce sa na úpätí Malých Beskyd nad riekou Skawa. V pápežskom meste žije takmer 20 tisíc obyvateľov a je sídlom mestského a okresného úradu. Cez mesto sa ťahá štátna cesta č. 52 na trase Bielsko-Biala – Krakov, ako aj štátna cesta č. 28 na trase Osvienčim – Nový Sącz.

Z hľadiska polohy sú Wadowice dokonalým východiskovým bodom do hôr: Malé Beskydy s Leskowcom a Grúň Jána Pavla II., Stredné Beskydy a pásmo pohorí. Z mesta vedie mnoho peších a cyklistických trás. Je tu možné nájsť pamiatky haličských Wadowíc, povesti a legendy z minulých storočí.

V tejto neobyčajnej krajine učili tisíc rokov svätí muži a odovzdávali vieru predkov. Tu sa narodil Apoštol prelomu storočí pápež Ján Pavol II.

CHODNÍK KAROLA WOJTYŁU VO WADOWICIACH

Vznikol v roku 2005 a jeho cieľom bolo, aby si turisti a pútnici prichádzajúci do Wadowíc mohli pozrieť miesta spojené s detstvom a mladosťou Karola Wojtyły. Má približne 4,5 km a vedie cez 13 objektov. Jednotlivé miesta sú označené tabuľami s archívnymi fotografiami a podrobným historickým opisom.

1

MÚZEUM RODNÝ DOM SV. OTCA JÁNA PAVLA II

Fot. Dawid Zając

Budova pochádza z XIX. st. V roku 1919 si rodina Wojtylových prenajala na prvom poschodí byt s kuchyňou. Práve tu sa 18. mája 1920 narodil Karol Józef Wojtyła – sv. Ján Pavol II. V roku 1984 tu vznikla pápežská výstava sprístupnená návštevníkom.

V roku 2010 sa začalo s obnovou budovy, následkom ktorej bol celý murovaný dom prerobený na múzeum. Po otvorení v roku 2013 sa tu môžu turisti oboznámiť s celou životnou cestou sv. Jána Pavla II. Srdcom múzea je byt, v ktorom sa narodil a vychoval Karol Wojtyła. Vo vnútri sa nachádza zbierka originálnych exponátov súvisiacich s rodinou Wojtylovcov. Celú zbierku dopĺňajú dobové dekorácie a nábytok, ako aj osobné pamiatky sv. Jána Pavla II.

Pozornosť priťahujú taktiež iné exponáty, ako napr. replika Svätých dverí z Vatikánu, kópia krypty sv. Leonarda z katedrály na Waweli, či kópie fragmentov kameňolomu Zakrzówek, kde Karol Wojtyła počas 2. svetovej vojny pracoval.

Potrebná je rezervácia. Návštevy v letnom období (IV–X) 9:00–19:00 (posledný vstup o 17:40), pondelok – nedeľa. V utorok vstup voľný. V zimnom období (XI–III) 9:00–17:00 (posledný vstup o 15:40). Na teréne múzea platí zákaz fotografovania.

Pozor: pokladne s lístkami sa nachádzajú v Katolíckom dome (objekt č. 4 na Ceste Karola Wojtyły).

www.domjp2.pl

2

MESTSKÉ MÚZEUM

Fot. Jacek Kruglik

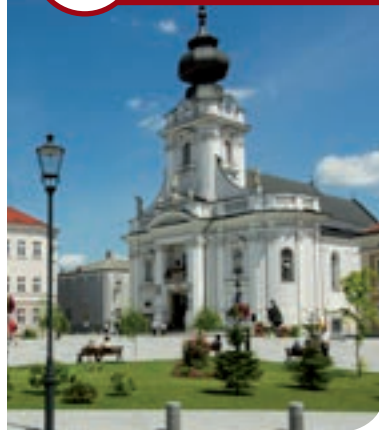
Oproti starému, originálnemu vstupu do Rodného domu Jána Pavla II. sa nachádza jedna z najstarších budov vo Wadowiciach pochádzajúca zo začiatku XIX. st.

V súčasnosti je sídlom kancelárie Malopolského systému turistickej informácie a Mestského múzea. Na poschodí sa nachádza výstava. Expozícia predstavuje Wadowice z medzivojnového obdobia a nadväzuje na miesta, s ktorými bol Karol Wojtyła spojený. Ukazuje priestory mesta, jeho kolorit, ľudí, každodennosť, v ktorej musia žiť. Toto všetko výnimočným spôsobom ovplyvnilo mladého Karola – budúceho pápeža.

www.muzeum.wadowice.pl

3

MENŠIA BAZILIKA ZASVÄTENÁ VSTUPU PRESVÄTEJ BOHORODIČKY DO CHRÁMU

Fot. Dawid Zając

Najstarším prvkom baziliky je gotické presbytérium postavené po roku 1440, korpus pochádza z konca XVIII. st. a fasáda a veža z konca XIX. st. Po roku 2000 bola vykonaná polychrómia nadväzujúca na náuku sv. Jána Pavla II. Hlavný oltár s vymenenými obrazmi Matky Božej a Všetkých svätých.

Vo vnútri sa nachádzajú mnohé oltáre, ako aj štyri kaplnky:

- Svätokrížska s obrazom Matky Božej Ustavičnej pomoci
- Sv. rodiny s krstiteľnicou, pri ktorej bol Karol Wojtyła pokrstený
- Ukrižovania; s relikviami svätých; otca Pio, Šimona z Lipnice, otca Maximiliána Kolbe, Stanislava Kazimierczyka.
- Jána Pavla II. s relikviou pápežovej krvi.

www.wadowicejp2.pl

4

KATOLÍCKY DOM

Fot. Archiwum Tłw Wadowicach

Svätenie vykonal 1. septembra 1935 r. krakovský metropolita kňaz arcibiskup knieža Adam Sapieha. Na slávnosti sa zúčastnili mestskí duchovní spolu s kňazom Leonardom Prochownikom na čele, ako aj početní obyvatelia spolu s katolíckymi združeniami.

Dom sa veľmi rýchlo stal novým strediskom kultúrneho života v meste. Hospodári spolu s rozvíjajúcim sa mestským umeleckým prostredím využili scénické možnosti. Od roku 1936 tu boli predstavované divadelné hry pod vedením učiteľa z gymnázia kňaza mitráta Edwarda Zachra. Karol Wojtyła v tomto období debutuje ako spolurežisér predstavenia *Ne-božskej komédie*, v ktorej hrá jednu z hlavných úloh grófa Henricha.

V súčasnosti sa na tomto mieste nachádzajú pokladne s lístkami do Múzea Rodného domu Svätého otca, konferenčná sála a kinosála.

5

MAGISTRÁT – STARÁ VŠEOBECNÁ ŠKOLA

Fot. Archiwum Tłw Wadowicach

Teraz majú Wadowice pani starostku; za mojich čias bol pán starosta, Teofil Kluk.

Ján Pavol II.

Budova magistrátu bola postavená v roku 1846. Počas jej histórie sa v nej nachádzali úrady mestských a okresných správnych orgánov a obvodná a základná škola. Po 2. svetovej vojne, v rokoch 1945–1990, sa tu nachádzali terénne orgány ľudovej vlády. Až po zmene režimu a po prvých slobodných

a demokratických voľbách, ktoré sa uskutočnili 27. mája 1990, bola obnovená územná samospráva. V súčasnosti je starostom mesta Wadowice pani Ewa Filipiak, plniaca od roku 1994 funkciu hostiteľa mesta.

Od roku 1875 časť miestnosti magistrátu zaberala základná škola. Neskôr, v medzivojnovom období, sa tu nachádzala sedemročná chlapčenská základná škola. V rokoch 1926–1930 bol žiakom tejto školy aj Karol Wojtyła. Dňa 13. apríla 1929 v tejto škole obdržal tragickú správu o smrti svojej matky Emilie.

6

NÁMESTIE – NÁMESTIE JÁNA PAVLA II.

Fot. Jacek Kubina

Súčasný tvar námestia pochádza z prelomu XVIII./XIX. storočia. Karol Wojtyła dennodenne prechádzal cez námestie do všeobecnej školy a neskôr do gymnázia. Pri námestí bývali aj jeho kamaráti. Na námestí sa stretával s obyvateľmi Wadowíc počas púti do rodnej zeme. V rokoch 2010–2013 tu prebiehali revitalizačné práce námestia. Bola vymenená stará sanitárna a odvodňovacia

kanalizácia, boli namontované nové energetické, vodovodné a teletechnické siete. Bol urobený nový žulový povrch, bola namontovaná nová fontána a obnovená stará studňa. Do chodníka na námestí bolo vbudovaných 161 tabúľ pripomínajúcich púť Jána Pavla do vlasti a viac ako 100 krajín sveta.

7

STARÁ CUKRÁREŇ KAROLA HAGENHUBERA

Fot. Archiwum Tłw Wadowicach

A tam bola cukráreň. Po maturite sme chodili na krémeše.

Ján Pavol II.

Dom bol postavený v prvej polovici XIX. st. Nachádza sa na Námestí Jána Pavla II. č. 15 pri východe na ul. Adama Mickiewicza, dávnej Wiedeňskej ulice. V súčasnosti je to sídlo jednej z bánk.

V roku 1936 si túto budovu prenajal cukrár, ktorý prišiel z Brzeska – Karol Hagenhuber. Priviezol so sebou receptúru na výrobu krémešov pochádzajúcu od najlepších majstrov z Viedne. Cukráreň existovala od roku 1945.

8

VŠEOBECNOVZDELÁVACIE GYMNÁZIUM – DÁVNE GYMNÁZIUM

Fot. Dawid Zając

To, čo je čisté, sa páči Najvyššiemu, prichádzajte v čistých šatách a čistými rukami čerpajte vodu z prameňa – toto motto Albiusa Tibullusa sa nachádza nad vstupom do gymnázia.

Wadowické gymnázium bolo založené v roku 1866 ako klasické gymnázium. Učebný plán zahŕňal okrem iného poľský, grécky, latinský a nemecký jazyk.

Vo svojich dejinách malo mnohých významných absolventov, o. i. sv. Jozef Bilczewský, blahoslav. Afons Maria Mazurek.

Karol Wojtyła navštevoval gymnázium osem rokov. Bol výnimočným žiakom, mal skoro samé jednotky na polrok a na konci roka. Pri dvoch sa nachádzajú poznámky „so zvláštnou záľubou“.

9

KLÁŠTOR BOSÝCH KARMELITÁNOV – SVÄTYŇA SV. JOZEFA

Fot. Dawid Zając

Kláštor a kostol boli postavené v rokoch 1897 – 1899. Na Hlavnom oltári sa nachádza obraz sv. Jozefa, na bokoch sošky sv. Jána z Kríža a sv. Terézie Avilskej. Obraz sv. Jozefa je ozdobený pápežským prsteňom Jána Pavla II., ktorý dostal počas prvej púte do Mexika.

V bočných lodiach sú umiestnené tri oltáre: Panny Márie Škapuliarskej a bl. Alfonza Márie Mazurka, sv. Rafala Kalinowského a pražského Jezuliatka, a sv. Terézie z Lisieux. Vedľa oltára Panny Márie Karmelskej sa v zlatej rozete nachádza pápežský škapuliar.

V kláštore sú sprístupnené dve výstavy: kaplnka zasvätená Božiemu sluhovi o. Rudolfowi Warzechovi a cela sv. Rafala Kalinowského, zakladateľa kláštora.

www.karmelwadowice.pl